

Tämä on rinnakkaistallenne. Sen viitetiedot saattavat erota alkuperäisestä /

This is a self-archived version of the original article. This version may differ from the original in pagination and typographic details.

Version: publisher's version

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä: /

To cite this article please use the original version:

Pohjolainen, Auli; Pakarinen, Tuija & Turunen, Pirjo 2023. Sijaiskoti voi olla tärkeä jälkihuollon voimavara. Perhehoito 39 (3), 25.

Sijaiskoti voi olla tärkeä jälkihuollon voimavara

TAMPEREEN YLIOPISTON, Savonia-ammattikorkeakoulun ja SOS-Lapsikylän yhteisessä Hyvää jälkeä -hankkeessa kerättiin perhehoitajien ja nuorten kokemuksia jälkihuollosta ja siirtymästä aikuisuuteen.

Sijaisvanhemmat pohtivat paljon rooliaan perhehoitajana. Sijaisvanhemmat olivat sitoutuneet ja kiinnittyneet luonaan asuviin ja asuneisiin nuoriin. Nuoren opinnoissa edistyminen, opiskelu- ja työpäivän saaminen sekä kaverisuhteet herättivät sijaisvanhemmissa ilon ja ylpeyden aihetta. Yhteiset juhlat ja tapaamiset viikonloppuisin koettiin osoituksena hyvistä suhteista.

Sijaisvanhemmat huolehtivat monista nuoren arjen asioista, vaikka nuori oli muuttanut jo omaan asuntoonsa. Huolta kannettiin nuoren terveydentilasta, henkisistä voimavaroista ja pärjäämisestä itsenäisesti etenkin, jos nuorella ei ollut ketään ammattilaista, jolta pyytää apua. Osa nuorista olikin palannut väliaikaisesti takaisin sijaisperheensä luo, kun omaan, itsenäiseen elämään oli tullut joitakin haasteita.

Myös nuoret kokivat vahvaa kiinnittymistä sijaisperheeseensä silloin, kun olivat asuneet sijaisperheessä useita vuosia. Arkeen ja tulevaisuuden suunnitelmiin liittyvä yhteydenpito sijaisvanhempaan saattoi olla viikoittaista, vaikka nuori asuikin jo itsenäisesti. Nuoresta oli tullut perheenjäsen, ja esimerkiksi sosiaalityöntekijän kysymys nuoren omaan vuokra-asuntoon muutosta nuoren lähestyttäessä 18:aa ikävuotta herätti hämmennystä.

SAAMASTAAN JÄLKIHUOLLON TUESTA nuorilla oli erilaisia kokemuksia. Joku koki saavansa sitä riittävästi, joku jopa liikaa, mutta jollekin se jäi etäisemmäksi. Tuki oli saattanut jäädä itsenäistymisvaroihin liittyväksi taloudelliseksi tukemiseksi. Nuorilla oli kielteisiä kokemuksia palvelujen järjestymisestä, ja työntekijä oli saattanut vaihtua.

Sijaisvanhemmalle nuoren täysi-ikäistyminen voi tarkoittaa toimeksiantosuhteen päättymistä ja nuoren muuttoa kauaksikin sijaiskodistaan. Nuoren ja sijaisvanhemman suhdetta ylläpidettiin nuoren itsenäistymisen jälkeen esimerkiksi tukihenkilö- tai tukiperhesopimuksilla.

Sijaisvanhemmat toivoivat sijaishuollon aikana muodostuneiden ihmissuhteiden huomioimista ja tukemista nuoren jälkihuoltoa suunniteltaessa. Lisäksi toivottiin, että jälkihuollon työntekijällä olisi aikaa kohdata nuori säännöllisesti ja riittävän usein.

SIJAISKOTI IHMISSUHTEINEEN voi olla tärkeä voimavara nuoren verkostossa myös jälkihuollon aikana. Kiintymykseen pohjautuvien, luottamuksellisten ihmissuhteiden jatkuvuuden turvaaminen aikuistumisvaiheessa olevalle nuorelle on merkityksellistä.

Luottamukselliset ihmissuhteet voivat auttaa nuorta kiinnittymään myös muihin yhteiskunnallisiin suhteisiin, kuten koulutukseen ja työhön. Nuorta osallistavalla, yhteistyössä tehtävällä jälkihuollon suunnitellulla voidaan selkeyttää sijaisvanhempien roolia ja tehtäviä osana nuoren jälkihuoltoa.

AULI POHJOLAINEN, TUIJA PAKARINEN JA PIRJO TURUNEN

Kirjoittajat ovat Savonia-amk:n henkilökuntaa Hyvää jälkeä -hankkeesta. Lisätietoa: <https://projects.tuni.fi/hyvaajalkea>

KIINNOSTUITKO? Kirjoittajat ovat mukana Perhehoitoliiton Jälkihuoltoa!-webinaarissa 22.8.2023. Lisätiedot lehden sivulla 37.